

**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Циганенка Олександра Петровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини четвертої статті 36, першого, другого речення частини третьої статті 271, абзацу першого частини першої статті 389, пункту 3 частини другої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України та першого речення пункту 23 мотивувальної частини ухвали Верховного Суду у складі колегії суддів Третьої судової палати Касаційного цивільного суду від 28 січня 2026 року

Київ
25 березня 2026 року
№ 72-3(І)/2026

Справа № 3-48/2026(115/26)

Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Петришина Олександра Віталійовича – головуючого, доповідача,
Кичуна Віктора Івановича,
Олійник Алли Сергіївни,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Циганенка Олександра Петровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини четвертої статті 36, першого, другого речення частини третьої статті 271, абзацу першого частини першої статті 389, пункту 3 частини другої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України та першого речення пункту 23 мотивувальної частини ухвали Верховного Суду у складі колегії суддів Третьої судової палати Касаційного цивільного суду від 28 січня 2026 року.

Заслухавши суддю-доповідача Петришина О.В. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. До Конституційного Суду України звернувся Циганенко О.П. із клопотанням перевірити на відповідність статтям 3, 6, 8, 19, 55, 64, пункту 8 частини другої статті 129 Конституції України (конституційність) частину четверту статті 36, перше, друге речення частини третьої статті 271, абзац перший частини першої статті 389, пункт 3 частини другої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України (далі – Кодекс) та перше речення пункту 23 мотивувальної частини ухвали Верховного Суду у складі колегії суддів Третьої судової палати Касаційного цивільного суду від 28 січня 2026 року.

Згідно з частиною четвертою статті 36 Кодексу „незгода сторони з процесуальними рішеннями судді, рішення або окрема думка судді в інших справах, висловлена публічно думка судді щодо того чи іншого юридичного питання не може бути підставою для відводу“.

Частиною третьою статті 271 Кодексу визначено, що „суд розглядає заяву про роз’яснення судового рішення у порядку, в якому було ухвалено відповідне судові рішення, протягом десяти днів з дня її надходження. У разі необхідності суд може викликати учасників справи, державного чи приватного виконавця в судові засідання“ (перше, друге речення).

Відповідно до абзацу першого частини першої статті 389 Кодексу „учасники справи, а також особи, які не брали участі у справі, якщо суд вирішив питання про їхні права, свободи, інтереси та (або) обов’язки, мають право оскаржити у касаційному порядку“.

Пункт 3 частини другої статті 394 Кодексу передбачає, що суд відмовляє у відкритті касаційного провадження у справі, якщо: „є постанова про залишення касаційної скарги цієї особи без задоволення або ухвала про відмову у відкритті

касаційного провадження за касаційною скаргою цієї особи на це саме судове рішення“.

У конституційній скарзі Циганенко О.П. також просить перевірити на відповідність Конституції України (конституційність) перше речення пункту 23 мотивувальної частини ухвали Верховного Суду у складі колегії суддів Третьої судової палати Касаційного цивільного суду від 28 січня 2026 року як такого, „що дозволяє суду не розглядати такі судові рішення, хоча цими ухвалами організовано порушення конституційних прав громадян щодо дотримання судами верховенства права та вчинено 4 порушення цих конституційних прав“.

Суб'єкт права на конституційну скаргу зазначає, що „наведені процесуальні норми призвели до неможливості судового захисту права позивача на судочинство відповідно до норм (приписів) Конституції України (верховенства права)“.

На підтвердження своєї позиції Циганенко О.П. посилається на окремі приписи Конституції України, Кодексу, а також на судові рішення у своїй справі.

2. Вирішуючи питання про відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); у конституційній скарзі має міститись обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок

застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим, зокрема, статтею 55 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

2.1. Автор клопотання порушує перед Конституційним Судом України питання щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу першого частини першої статті 389, пункту 3 частини другої статті 394 Кодексу. З аналізу конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається, що Циганенко О.П. не наводить аргументів, які підтверджували б, що застосування оспорюваних приписів Кодексу в остаточному судовому рішенні призвело до порушення його прав, гарантованих Конституцією України. Фактично суб'єкт права на конституційну скаргу висловлює незгоду з висновками, викладеними в остаточному судовому рішенні в його справі, що не можна вважати належним обґрунтуванням тверджень щодо невідповідності Конституції України абзацу першого частини першої статті 389, пункту 3 частини другої статті 394 Кодексу.

Крім того, Циганенко О.П. зазначив у конституційній скарзі, що остаточним судовим рішенням у його справі є ухвала Верховного Суду у складі колегії суддів Третьої судової палати Касаційного цивільного суду від 28 січня 2026 року, однак аналіз зазначеної ухвали дає підстави для висновку, що частину четверту статті 36, перше, друге речення частини третьої статті 271 Кодексу в ній не застосовано.

З наведеного випливає, що автор клопотання не дотримав вимог частини першої статті 55, пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

2.2. Автор клопотання у конституційній скарзі просить перевірити на відповідність Конституції України перше речення пункту 23 мотивувальної частини ухвали Верховного Суду у складі колегії суддів Третьої судової палати Касаційного цивільного суду від 28 січня 2026 року.

Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України зазначає, що до повноважень Конституційного Суду України не належить перевірка на відповідність Конституції України судових рішень Верховного Суду.

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі в цій частині згідно з пунктом 2 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неналежність до повноважень Конституційного Суду України питань, порушених у конституційній скарзі.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Циганенка Олександра Петровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини четвертої статті 36, першого, другого речення частини третьої статті 271, абзацу першого частини першої статті 389, пункту 3 частини другої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги; першого

речення пункту 23 мотивувальної частини ухвали Верховного Суду у складі колегії суддів Третьої судової палати Касаційного цивільного суду від 28 січня 2026 року – на підставі пункту 2 статті 62 цього закону – неналежність до повноважень Конституційного Суду України питань, порушених у конституційній скарзі.

2. Ухвала є остаточною.

**ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**